BESLUT

RÅDETS BESLUT (EU) 2023/1051

av den 22 maj 2023

om ändring av beslut (EU) 2019/1754 om Europeiska unionens anslutning till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207 jämförd med artikel 218.6 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets godkännande, och

av följande skäl:

(1) Lissabonöverenskommelsen om skydd för ursprungsbeteckningar och deras internationella registrering av den 31 oktober 1958 (*Lissabonöverenskommelsen*) är ett fördrag som förvaltas av Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten (*Wipo*). Genom Lissabonöverenskommelsen inrättades en särskild union (*den särskilda unionen*) inom ramen för unionen för industriellt rättsskydd. Den är öppen för parter i Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten, som undertecknades i Paris den 20 mars 1883. De avtalsslutande parterna (*parterna)* ska på sina territorier skydda de andra parternas ursprungsbeteckningar för produkter som är erkända och skyddade i den egenskapen i ursprungslandet och registrerade hos den internationella byrån vid Wipo, om de inte inom en period på ett år efter mottagandet av anmälan om registrering förklarar att de inte kan säkerställa skyddet.

(2) Sju medlemsstater är parter i Lissabonöverenskommelsen: Bulgarien, Tjeckien, Frankrike, Italien, Ungern, Portugal och Slovakien. Unionen är själv inte part i Lissabonöverenskommelsen, eftersom endast länder kan ansluta sig till den.

(3) Efter en översyn av Lissabonöverenskommelsen antogs Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar [1] (*Genèveakten*) den 20 maj 2015 vid Wipos diplomatkonferens. Genèveakten utvidgar skyddet för ursprungsbeteckningar till alla geografiska beteckningar och gör det möjligt för mellanstatliga organisationer att bli parter.

(4) I sin dom av den 25 oktober 2017 [2] ansåg Europeiska unionens domstol (*domstolen*) att förhandlingarna om Genèveakten omfattas av den exklusiva befogenhet som artikel 3.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) tillerkänner unionen inom den i artikel 207.1 i EUF-fördraget avsedda gemensamma handelspolitiken.

(5) Den 27 juli 2018 lade kommissionen fram ett förslag till rådets beslut om unionens anslutning till Genèveakten, på grundval av artiklarna 207 och 218.6 a i EUF-fördraget. Med beaktande av unionens exklusiva befogenhet vad gäller förhandlingarna om Genèveakten föreslogs i förslaget att endast unionen skulle ansluta sig till den akten.

[1] EUT L 271, 24.10.2019, s. 15.
[2] Domstolens dom av den 25 oktober 2017, kommissionen/rådet (Reviderad Lissabonöverenskommelse), C-389/15, ECLI:EU:C:2017:798.

(6) Den 7 oktober 2019 antog rådet enhälligt beslut (EU) 2019/1754 ([3]) om unionens anslutning till Genèveakten, i enlighet med artikel 293.1 i EUF-fördraget. I artikel 3 i beslut (EU) 2019/1754 föreskrivs att de medlemsstater som så önskar är bemyndigade att, jämsides med unionen, ratificera eller ansluta sig till, enligt vad som är tillämpligt, Genèveakten i unionens intresse och med fullständig respekt för dess exklusiva befogenhet. I artikel 4 i beslut (EU) 2019/1754 föreskrivs att i den särskilda unionen företräds unionen och alla medlemsstater som har ratificerat eller anslutit sig till Genèveakten av kommissionen i enlighet med artikel 17.1 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I artikel 4 i beslut (EU) 2019/1754 föreskrivs även att unionen ansvarar för att säkerställa utövandet av rättigheterna och fullgörandet av skyldigheterna för unionen och de medlemsstater som ratificerar eller ansluter sig till Genèveakten.

(7) I ett uttalande som tagits till rådets protokoll angående antagandet av beslut (EU) 2019/1754 motsatte sig kommissionen möjligheten att bemyndiga alla medlemsstater som så önskar att jämsides med unionen ratificera eller ansluta sig till Genèveakten. Kommissionen uppgav dock också att den hade varit beredd att bemyndiga de sju medlemsstater som redan är parter i Lissabonöverenskommelsen och som redan har registrerat ett stort antal immateriella rättigheter enligt den överenskommelsen att ansluta sig till Genèveakten i unionens intresse.

(8) Genèveakten trädde i kraft den 26 februari 2020, tre månader efter det att unionen deponerat sitt anslutningsinstrument, vilket innebar att antalet parter var fem och att det därmed kunde träda i kraft.

(9) Den 17 januari 2020 väckte kommissionen talan enligt artikel 263 i EUF-fördraget om delvis ogiltigförklaring av beslut (EU) 2019/1754 på grund av åsidosättande av artikel 218.6 och artikel 293.1 i EUF-fördraget, principen om tilldelade befogenheter i artikel 13.2 EU-fördraget, principen om institutionell jämvikt och kommissionens initiativrätt; den andra grunden avser ett åsidosättande av artiklarna 2.1 och 207 i EUF-fördraget samt motiveringsskyldigheten.

(10) Kommissionen begärde att domstolen skulle ogiltigförklara beslut (EU) 2019/1754 i den mån det beslutet bemyndigar samtliga medlemsstater att ansluta sig till Genèveakten. Kommissionen begärde emellertid också att domstolen skulle låta det beslutets verkningar bestå för de delar av beslutet som den yrkade skulle ogiltigförklaras, i synnerhet i de fall då de sju medlemsstater som redan är parter i Lissabonöverenskommelsen innan dagen för domens avkunnande har använt sig av bemyndigandet att ansluta sig till Genèveakten. Kommissionen angav att den undantagsvis kunde godta en kompromiss enligt vilken de sju medlemsstater som är parter i Lissabonöverenskommelsen kan ansluta sig till Genèveakten för att undvika problem med avseende på rättigheters kontinuitet.

(11) I sin dom av den 22 november 2022 ([4]), ogiltigförklarade domstolen artikel 3 och, i den mån den hänvisar till medlemsstaterna, artikel 4 i beslut (EU) 2019/1754.

(12) I sin dom av den 22 november 2022 konstaterade domstolen även att det är nödvändigt att upprätthålla ancienniteten och kontinuiteten i skyddet för ursprungsbeteckningar som registrerats enligt Lissabonöverenskommelsen i de sju medlemsstater som redan var parter i överenskommelsen, i synnerhet i enlighet med principen om lojalt samarbete mellan unionen och medlemsstaterna i artikel 4.3 i EU-fördraget, för att skydda förvärvade rättigheter som följer av dessa nationella registreringar. Domstolen förklarade därför att verkningarna av de ogiltigförklarade delarna av beslut (EU) 2019/1754 skulle bestå för medlemsstater som redan hade använt sig av bemyndigandet för att ratificera eller ansluta sig till Genèveakten, till dess att ett nytt rådsbeslut träder i kraft, vilket bör ske inom en rimlig tidsfrist på högst sex månader från dagen för avkunnande av domen.

(13) Med beaktande av unionens exklusiva befogenhet och unionens möjlighet att ansluta sig till Genèveakten är det endast under vissa vederbörligen motiverade och särskilda omständigheter som medlemsstaterna, kan bemyndigas att jämsides med unionen ansluta sig i unionens intresse.

([3]) Rådets beslut (EU) 2019/1754 av den 7 oktober 2019 om Europeiska unionens anslutning till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (EUT L 271, 24.10.2019, s. 12).

([4]) Domstolens dom av den 22 november 2022, kommissionen/rådet, C-24/20, ECLI:EU:C:2022:911.

(14) I artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 ([5]) föreskrivs övergångsbestämmelser för ursprungsbeteckningar som har sitt ursprung i en av medlemsstaterna som redan har registrerats enligt Lissabonöverenskommelsen. På grundval av dessa bestämmelser meddelade de sju medlemsstater som är parter i Lissabonöverenskommelsen kommissionen senast den 14 november 2022 att de hade valt att begära internationell registrering enligt Genèveakten av ursprungsbeteckningar som redan har registrerats enligt Lissabonöverenskommelsen.

(15) Med tanke på dessa särskilda omständigheter bör beslut (EU) 2019/1754 ändras för att, med fullständig respekt för unionens exklusiva befogenhet, bemyndiga de sju medlemsstater som var parter i Lissabonöverenskommelsen före Genèveaktens ikraftträdande att också ratificera eller ansluta sig till Genèveakten, strikt i den utsträckning som detta är nödvändigt för att i unionens intresse upprätthålla ancienniteten och kontinuiteten i skyddet för ursprungsbeteckningar som redan registrerats av dessa medlemsstater enligt Lissabonöverenskommelsen.

(16) Beslut (EU) 2019/1754 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av beslut (EU) 2019/1754

Beslut (EU) 2019/1754 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 3 ska ersättas med följande:

”De medlemsstater som var parter i Lissabonöverenskommelsen den 26 februari 2020, nämligen Bulgarien, Tjeckien, Frankrike, Italien, Ungern, Portugal och Slovakien, bemyndigas härmed, med fullständig respekt för unionens exklusiva befogenhet, att jämsides med unionen ratificera eller ansluta sig till Genèveakten, strikt i den utsträckning som deras anslutning är nödvändig för att i unionens intresse upprätthålla ancienniteten och kontinuiteten i skyddet för ursprungsbeteckningar som redan registrerats av dessa medlemsstater enligt Lissabonöverenskommelsen och för att fullgöra de skyldigheter som föreskrivs i artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 (*).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 av den 23 oktober 2019 om unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (EUT L 271, 24.10.2019, s. 1).”

2. I artikel 4.1 ska första stycket ersättas med följande:

”I den särskilda unionen ska unionen och de medlemsstater som har ratificerat eller anslutit sig till Genèveakten i enlighet med artikel 3 i detta beslut företrädas av kommissionen i enlighet med artikel 17.1 i EU-fördraget. Unionen ska ansvara för att säkerställa utövandet av rättigheterna och fullgörandet av skyldigheterna för unionen i enlighet med artikel 3 i detta beslut.”

Artikel 2

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 av den 23 oktober 2019 om unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (EUT L 271, 24.10.2019, s. 1).

Utfärdat i Bryssel den 22 maj 2023.

På rådets vägnar
E. BUSCH
Ordförande